

Spis treści

Przedmowa do wydania polskiego	15
Wykaz stosowanych symboli	19
Wstęp	23
ROZDZIAŁ 1	
Wprowadzenie do makroekonomii	27
Produkcja, bezrobocie i poziom cen w USA	28
Wahania koniunktury w USA	33
Składniki PNB	36
Nakłady pracy i wydajność	41
Poziom cen	44
Metoda makroekonomii	45
Mikroekonomiczne podstawy makroekonomii	45
Warunki oczyszczania się rynku	48
Zastosowania modelu oczyszczającego się rynku	50
Kilka słów o metodzie wykładu	53
Podstawy rachunków dochodu narodowego	53
Nominalny i realny PNB	54
Produkt narodowy brutto jako miernik wydatków, produkcji i dochodów	56
Ceny	61
Ważniejsze pojęcia	63

Część pierwsza

**PODSTAWY MIKROEKONOMICZNE I PODSTAWOWY MODEL
OCZYSZCZAJĄCEGO SIĘ RYNKU**
ROZDZIAŁ 2

Nakład pracy, produkcja i konsumpcja. Ekonomia Robinsona Crusoe	69
Technika produkcji	69
Preferencje dotyczące konsumpcji i czasu wolnego	73
Decyzje o ilości pracy	77
Przesunięcia funkcji produkcji	79
Efekt majątkowy	79
Efekt substytucji w zakresie pracy i konsumpcji	83
Połączenie efektu majątkowego i efektu substytucji	85
Podsumowanie	87
Ważniejsze pojęcia	88
Pytania i problemy	89

ROZDZIAŁ 3

Postępowanie gospodarstw domowych przy istnieniu rynku dóbr i rynku kredytowego	92
Rynek dóbr	92
Pieniądz	93
Poziom cen	94
Rynek kredytowy	94
Ograniczenie budżetowe	96
Ograniczenie budżetowe dla jednego okresu	96
Ograniczenie budżetowe dla dwóch okresów	97
Wartość bieżąca	99
Linia budżetu gospodarstwa domowego	99
Preferencje dotyczące konsumpcji bieżącej i późniejszej	101
Wybór konsumpcji w dwóch okresach	102
Efekt majątkowy i efekt substytucji	104
Efekt majątkowy a konsumpcja	104
Stopa procentowa i substytucja międzyokresowa	105
Wybór nakładu pracy w różnych okresach	107
Efekt majątkowy a nakład pracy	107
Stopa procentowa i wybór nakładu pracy	108
Ograniczenie budżetowe dla wielu okresów	109
Ograniczenie budżetowe uwzględniające dowolną liczbę okresów	109
Horyzont planowania gospodarstwa domowego	110
Ograniczenie budżetowe dla nieskończonego horyzontu	111
Wybory w wielu okresach	111
Stopa procentowa i substytucja międzyokresowa	112
Efekt majątkowy	112
Przesunięcie przebiegu krańcowego produktu pracy	116
Podsumowanie	117

Ważniejsze pojęcia	117
Pytania i problemy	119
ROZDZIAŁ 4	
Popyt na pieniądź	122
Istota gospodarki pieniężnej	122
Model optymalnego zarządzania gotówką	125
Właściwości popytu na pieniądź	130
Zagregowany popyt na pieniądź	130
Uogólnienia i wnioski	131
Szybkość obiegu pieniądza	133
Szybkość obiegu pieniądza w USA	134
Empiryczne dowody popytu na pieniądź	136
Pieniądź i ograniczenie budżetowe gospodarstw domowych	138
Efekt realnego zasobu	139
Podsumowanie	140
Ważniejsze pojęcia	141
Pytania i problemy	141
ROZDZIAŁ 5	
Podstawowy model oczyszczającego się rynku	145
Warunki ogólnej spójności i oczyszczanie się rynków	145
Prawo rynków Walrasa	147
Oczyszczanie się rynku dóbr	148
Ilość pieniądza równa się popytowi na pieniądź	152
Oczyszczenie ogólnego rynku	153
Szoki podażowe	154
Przejściowe przesunięcie funkcji produkcji	154
Trwałe przesunięcie funkcji produkcji	161
Zmiany zasobu pieniądza	163
Neutralność pieniądza	165
Ilościowa teoria pieniądza i monetaryzm	165
Zmiany popytu na pieniądź	166
Podsumowanie	168
Ważniejsze pojęcia	168
Pytania i problemy	169
ROZDZIAŁ 6	
Rynek pracy	174
Struktura rynku pracy	174
Popyt na pracę i jego właściwości	175
Podaż pracy a popyt konsumpcyjny	178
Oczyszczanie się rynku pracy	180
Oczyszczanie się rynku dóbr	181
Usprawnienie funkcji produkcji	183
Kształtowanie się stawki płacy realnej	184

Stawka płacy nominalnej	187
Rynek pracy w modelu makroekonomicznym	188
Podsumowanie	188
Ważniejsze pojęcia	189
Pytania i problemy	189

Część druga

INFLACJA

ROZDZIAŁ 7

Wprowadzenie do inflacji i stóp procentowych	195
Inflacja a wzrost ilości pieniądza w różnych krajach	196
Szeregi czasowe danych o inflacji i wzroście ilości pieniądza w USA ..	200
Inflacja jako zjawisko pieniężne	201
Inflacja rzeczywista i oczekiwana	202
Realne i nominalne stopy procentowe	203
Rzeczywiste i oczekiwane realne stopy procentowe	204
Nominalne i realne stopy procentowe w USA po II wojnie światowej	205
Stopa oprocentowania pieniądza	210
Podsumowanie	212
Ważniejsze pojęcia	212
Pytania i problemy	213

ROZDZIAŁ 8

Pieniądz, inflacja i stopy procentowe w modelu oczyszczającego się rynku	216
Włączenie do modelu inflacji i wzrostu ilości pieniądza	216
Wzrost ilości pieniądza i płatności transferowe	217
Ograniczenie budżetowe dla nieskończonego horyzontu	218
Efekt substytucji międzyokresowej	219
Stopy procentowe i popyt na pieniądz	220
Warunki oczyszczania się rynku	220
Superneutralność pieniądza	221
Wzrost ilości pieniądza, inflacja i nominalna stopa procentowa	221
Zmiana stopy wzrostu ilości pieniądza	223
Dynamika inflacji	228
Stopniowe dostosowywanie się popytu na pieniądz	228
Przewidywane zmiany wzrostu ilości pieniądza	229
Przejście od jednej stopy inflacji do innej	230
Realne skutki inflacji	233
Niektóre skutki nieoczekiwanej inflacji	233
Wpływ oczekiwanej inflacji na realny zasób pieniądza i koszty transakcji	234
Dochód z kreacji pieniądza	234
Podsumowanie	236

DODATEK (NIEOBOWIĄZKOWY)

Efekt majątkowy wynikający z występowania kategorii pieniężnych	237
Ważniejsze pojęcia	238
Pytania i problemy	239

Część trzecia**CYKL KONIUNKTURALNY, BEZROBOCIE I WZROST GOSPODARCZY****ROZDZIAŁ 9**

Inwestycje i realny cykl koniunkturalny	245
Zasób kapitału i inwestycje w USA	245
Kształtowanie się realnego PNB i jego składników podczas recesji	249
Kapitał w funkcji produkcji	251
Dobra inwestycyjne i dobra konsumpcyjne	253
Amortyzacja	253
Właściwości istniejącego kapitału	254
Popyt inwestycyjny	255
Właściwości popytu inwestycyjnego	257
Inwestycje i ograniczenie budżetowe gospodarstwa domowego	260
Oczyszczanie się rynku dóbr	262
Realny cykl koniunkturalny	264
Przejęciowe przesunięcie funkcji produkcji	264
Trwałe przesunięcie funkcji produkcji	269
Przesunięcie produktywności kapitału	270
Podsumowanie	272
Ważniejsze pojęcia	273
Pytania i problemy	274

ROZDZIAŁ 10

Bezrobocie	277
Model podejmowania pracy	278
Poszukiwania pracowników przez firmy	281
Odstępowanie od pracy	281
Odstępowanie od pracy, podejmowanie pracy a naturalna stopa bezrobocia	282
Dopływy do zasobu pracy i odpływy z zasobu pracy	285
Kształtowanie się stopy bezrobocia w USA	287
Demograficzne przyczyny zmian stopy bezrobocia	289
Czynniki określające naturalną stopę bezrobocia	291
Zatrudnienie i bezrobocie w okresach recesji w USA	295
Bezrobocie w czasie ostatnich recesji	297
Szoki podażowe, recesje i bezrobocie	299
Podsumowanie	301
Ważniejsze pojęcia	302
Pytania i problemy	303

ROZDZIAŁ 11

Wzrost gospodarczy	306
Zmiany zasobu kapitału	306
Konwergencja	311
Wzrost liczby ludności	313
Postęp techniczny	314
Czego dowodzi historia USA?	317
Potwierdzenie hipotezy konwergencji na podstawie danych dla stanów USA i regionów Europy Zachodniej	321
Analiza konwergencji w skali międzynarodowej	326
Nowsze teorie wzrostu gospodarczego (nieobowiązkowe)	331
Teorie postępu technicznego	331
Wzrost liczby ludności	332
Modele stałych przychodów	333
Podsumowanie	333
Ważniejsze pojęcia	335
Pytania i problemy	335

Część czwarta**POSTĘPOWANIE PAŃSTWA****ROZDZIAŁ 12**

Zakupy państwowe i usługi publiczne	343
Dane dotyczące wydatków państwowych	343
Ograniczenie budżetowe państwa	347
Produkcja publiczna	348
Usługi publiczne	348
Ograniczenie budżetowe gospodarstw domowych	349
Przejsiowe zmiany zakupów państwowych	350
Oczyszczanie się rynku dóbr	351
Doświadczenia czasu wojny	354
Kształtowanie się produktu i innych wielkości	354
Kształtowanie się realnej stopy procentowej	357
Trwale zmiany zakupów państwowych	361
Podsumowanie	364
Ważniejsze pojęcia	365
Pytania i problemy	365

ROZDZIAŁ 13

Podatki i transfery	369
Źródła dochodów państwa w USA	369
Rodzaje podatków	373
Federalny podatek od dochodów osobistych	373
Stanowe i lokalne podatki dochodowe	375
Podatek na ubezpieczenie społeczne	376

Krańcowe stopy podatku dochodowego	377
Podatki od zysków korporacji	378
Podatki majątkowe	379
Podatki od sprzedaży i akcyza	379
Podatek dochodowy w modelu teoretycznym	380
Ograniczenie budżetowe gospodarstw domowych	381
Stopa podatkowa i efekt substytucji	382
Zmiana stopy podatkowej	383
Oczyszczanie się rynku dóbr	384
Skutki wyższej stopy podatkowej	385
Skutki wyższej stopy podatkowej w długim okresie	387
Skutki trwałego wzrostu zakupów państwowych przy opodatkowaniu dochodu	388
Związek stopy podatkowej i wpływów podatkowych	389
Płatności transferowe	392
Podsumowanie	393
Ważniejsze pojęcia	394
Pytania i problemy	395

ROZDZIAŁ 14

Dług publiczny	399
Kształtowanie się długu publicznego w USA i Wielkiej Brytanii	399
Właściwości obligacji państwowych	404
Ograniczenie budżetowe państwa	405
Deficyt budżetowy państwa	406
Oszczędności publiczne, oszczędności prywatne i oszczędności krajowe	410
Dług publiczny a ograniczenie budżetowe gospodarstw domowych	411
Skutki obniżki podatków finansowanej deficytem	414
Operacje otwartego rynku	415
Znaczenie długu publicznego	416
Rozkład podatków w czasie	419
Tradycyjne poglądy na obniżkę podatków finansowaną deficytem	421
Wpływ obniżki podatku na majątek	422
System zabezpieczenia społecznego a oszczędzanie	426
Podsumowanie	428
Ważniejsze pojęcia	429
Pytania i problemy	430

Część piąta

GOSPODARKA MIĘDZYNARODOWA

ROZDZIAŁ 15

Światowe rynki dóbr i kredytu	435
USA jako gospodarka otwarta	436
Rola międzynarodowego rynku kredytowego	443

Wtórne skutki zmian zasobu aktywów zagranicznych netto	447
Przykłady międzynarodowego zadłużania się i kredytowania	447
Cykliczne zmiany salda rachunku obrotów bieżących	449
Polityka fiskalna w gospodarce światowej	451
Zakupy państwowe	451
Stopy podatkowe	453
Deficyt budżetowy	454
Terms of trade	456
Dobra nie będące przedmiotem wymiany międzynarodowej	460
Podsumowanie	460
Ważniejsze pojęcia	462
Pytania i problemy	463

ROZDZIAŁ 16

Kursy walutowe	465
Różne waluty krajowe i kursy walutowe	465
Parytet siły nabywczej	468
Parytet stopy procentowej	472
Stale kursy walutowe	475
Ilość pieniądza w warunkach stałych kursów walutowych	477
Ceny światowe w warunkach stałych kursów walutowych	480
Dewaluacja	481
Płynne kursy walutowe	482
Parytet siły nabywczej w warunkach stałych i płynnych kursów walutowych	485
Kursy walutowe a rachunek obrotów bieżących	491
Podsumowanie	493
Ważniejsze pojęcia	494
Pytania i problemy	496

Część szósta

WSPÓŁZALEŻNOŚĆ MIĘDZY SEKTOREM PIENIĘŻNYM A SEKTOREM REALNYM

ROZDZIAŁ 17

Pośrednictwo finansowe	503
Depozyty czekowe i M1	503
Pośrednicy finansowi i rynek kredytowy	505
Bilans pośrednika finansowego	506
System Rezerwy Federalnej	514
Zarządzanie bazą monetarną	516
Baza monetarna i agregaty pieniężne	520
Skutki działań Rezerwy Federalnej	525
Neutralność operacji otwartego rynku	525
Skala pośrednictwa finansowego	525
Podsumowanie	531
Ważniejsze pojęcia	532
Pytania i problemy	533

ROZDZIAŁ 18

Zmienne nominalne a zmienne realne. Co mówią fakty?	537
Krzywa Phillipsa	539
Związek między bezrobociem i stopami zmian płac, cen i pieniądza — fakty z Wielkiej Brytanii i USA (długi okres)	541
Związek między zmiennymi nominalnymi i zmiennymi realnymi w różnych krajach	547
Cykliczne kształtowanie się ilości pieniądza i poziomu cen	548
Kształtowanie się agregatów pieniężnych i poziomu cen w latach 1954–1991	549
Kształtowanie się agregatów pieniężnych i poziomu cen w latach 1880–1940	552
Czy ilość pieniądza wpływa na stan gospodarki, czy też stan gospodarki wpływa na ilość pieniądza?	555
Wnioski wynikające z przedstawionych faktów	557
Podsumowanie	557
Ważniejsze pojęcia	558
Pytania i problemy	559

ROZDZIAŁ 19

Pieniądz i wahania koniunktury w modelu oczyszczających się rynków	561
Struktura modelu z rynkami lokalnymi	562
Podaż dóbr na rynku lokalnym	563
Popyt konsumpcyjny	565
Oczyszczanie się rynku lokalnego	565
Zakłócenia na rynkach lokalnych	566
Zmiany zasobu pieniądza	567
Niepełna informacja o pieniądzu i ogólny poziom cen	568
Oczyszczanie się lokalnego rynku dóbr przy niepełnej informacji	569
Zmiany ilości pieniądza przy niepełnej informacji	570
Trwały wpływ ilości pieniądza na zmienne realne	573
Neutralność postrzeganych zmian ilości pieniądza	573
Wnioski dla polityki pieniężnej	574
Stagflacja	575
Realne efekty wahań ilości pieniądza	575
Wnioski z modelu odnoszące się do wahań cyklicznych	577
Działanie zgodnie z regułami czy działanie uznaniowe	578
Podsumowanie	583
Ważniejsze pojęcia	584
Pytania i problemy	585

ROZDZIAŁ 20

Keynesowska teoria wahań koniunktury	588
Prosty model keynesowski	589
Racjonowanie sprzedaży	590
Wybór nakładu pracy	591

Keynesowska funkcja konsumpcji	593
Określenie produktu w modelu keynesowskim	594
Określenie zatrudnienia	598
Keynesowska funkcja inwestycji	598
Analiza IS/LM i rola stopy procentowej	600
Zmiany produktu i stopy procentowej	602
Polityka fiskalna w modelu keynesowskim	603
Zmiany poziomu cen	604
Zmiany ilości pieniądza	606
Przesunięcia popytu na pieniądz	606
Analiza IS/LM i oczyszczenie ogólnego rynku	607
Strona podaży w modelu keynesowskim	607
Inflacja w modelu keynesowskim	608
Cykliczne właściwości modelu keynesowskiego	612
Ceny lepkie w modelu keynesowskim	614
Umowy długoterminowe	615
Podsumowanie	617
Ważniejsze pojęcia	620
Pytania i problemy	621
Bibliografia	625
Słownik	637
Indeks rzeczowy	651